

Košice, 6. december 2021

TLAČOVÁ SPRÁVA

Slovenskému zdravotníctvu pomáha aj v 3. vlne pandémie COVID-19 niekoľko stoviek študentov Lekárskej fakulty UPJŠ

Aj v tretej vlne pandémie COVID-19 pomáhajú študenti Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach zdravotníctvu. Väčšina z nich pracuje na rôznych lôžkových oddeleniach, vrátane reprofilizovaných kovidových pracovísk, ďalší sú na triaži alebo v odberových centrách.

Aktuálne najviac medikov vypomáha v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice, kde na základe dohôd o brigádnickej práci študentov pôsobí dvesto medikov a 30 ďalších študentov. 5. ročníka všeobecného lekárstva pracuje vo Veľkokapacitnom odberovom mieste UNLP na Ipeľskej ulici v týždenných blokoch bez nároku na odmenu.

V nemocnici AGEL Košice-Šaca v týchto dňoch brigádniccky pracuje deväť študentov Lekárskej fakulty UPJŠ a iní vypomáhajú v regionálnych nemocniciach a v mobilných odberových miestach v blízkosti svojho bydliska či v regionálnych nemocniciach. Ich presné počty nemáme k dispozícii, keďže tieto aktivity počas tretej vlny COVID-u nekoordinujú členovia Akademického senátu LF UPJŠ za študentskú časť, ako počas prvej a druhej vlny, ale realizujú sa na základe individuálnych výziev poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. V týchto dňoch fakultu napríklad oslovila sieť polikliník Procure a nemocníc Svet zdravia s výzvou pre záujemcov o dobrovoľnícku činnosť pri manažovaní pacientov, asistencii pri testovaní, vakcinácii alebo telefonickom usmerňovaní pacientov v nemocniciach a poliklinikách vo Vranove nad Topľou, Michalovciach, Rožňave, Svidníku a ďalších - na ktorú bezprostredne zareagovalo už vyše desať našich študentov.

Okrem toho pôsobí 25 študentov našej fakulty v Intervenčnom tíme Ministerstva zdravotníctva SR. Ide o projekt, v rámci ktorého sú realizované výjazdy do zariadení sociálnych služieb pre seniorov, pre ľudí so zdravotným postihnutím, v zariadeniach krízovej intervencie a marginalizovaných komunitách. Poskytovaná pomoc zahŕňa predovšetkým skrining a monitoring zdravotného stavu, osvetovú činnosť zameranú na základné protiepidemické opatrenia, teda správne používanie osobných ochranných pomôcok, dodržiavanie izolácie a karantény a antigénové/PCR testovanie.

Podľa dekana Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach prof. MUDr. Daniela Pellu, PhD. pomáhajú študenti fakulty zdravotníctvu od začiatku pandémie viac ako kedykoľvek predtým kvôli potrebe byť osožní, ale aj získavať skúsenosti z praxe. ***„Je to pre študentov náročné obdobie, a to tak fyzicky, aj psychicky, pretože museli a musia zvládať dištančné či prezenčné štúdium medicíny a iných zdravotníckych odborov s pracovným výkonom počas víkendov či v nočných službách. Zvlášť na kovidových oddeleniach sú konfrontovaní so smutnou realitou a musia sa vysporiadať s krehkosťou***

ľudských životov,“ konštatuje dekan prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.

• Prečo naši študenti pomáhajú a čo pri svojej práci zažívajú?

• „Cítim potrebu aj povinnosť byť nápomocný...“ • „Pri takomto kontakte s praxou a realitou sa môžeme veľa naučiť a získať veľké skúsenosti...“ • „Neviem si predstaviť, že by všetku tú prácu museli vykonávať zdravotníci z nemocníc, ktorí už pracujú na hranici svojich možností...“ • „Je prirodzené, že keď môžem zadarmo získať vzdelanie a vedomosti, ktoré potrebujú druhí, tak im to rád takto vrátim...“ • „Nad tichými telami ľudí v umelom spánku na OAIM kvôli kovidu si vždy kladiem otázku, prečo sa nedali zaočkovať a vybrali si tú ťažšiu cestu...“

V Intervenčnom tíme MZ SR od jeho zriadenia v októbri minulého roka pôsobilo už celkovo viac ako päťdesiat študentov Lekárskej fakulty UPJŠ a asi dvadsiati sú jeho stálou súčasťou, napríklad šiestacka Ester Tomajková, členka Akademického senátu LF UPJŠ za študentskú časť, ktorá pracuje aj na lôžkovom oddelení v UNLP a pomáha s očkovaním a testovaním. Ako sa jej darí zladať náročné štúdium medicíny s týmito aktivitami a prečo to robí?

„Nemocnice využívali pomoc medikov aj mimo pandémie, je to pre nich užitočná pracovná sila pomáhajúca hlavne v nočných a víkendových službách na miestach ošetrovateľov. Takýto kontakt s praxou je osožný aj pre medikov po profesionálnej stránke, ale aj pre možnosť privyrobiť si popri štúdiu. Napríklad ja som pred príchodom COVID-u brigádovala na urologickej klinike, no s nástupom pandémie sa požiadavky na študentov znásobili a mnohí z nás bojovali a bojujú na viacerých frontoch a pacujú v zdravotníctve, koľko vládzu.

V prvom rade sme my študenti - členovia akademického senátu fakulty - začali na jar minulého roku koordinovať dobrovoľnícku a brigádnickú pomoc na triáži a v call centrách v nemocniciach a neskôr sme hľadali záujemcov o plošné testovanie a sami sme pri ňom aj pomáhali. Pomoc medikov sa aktuálne presunula hlavne do mobilných odberových miest a k lôžkam pacientov, pričom v súčasnosti už nie je koordinovaná centrálné našim akademickým senátom, ale organizujú si ju samé zdravotnícke zariadenia,“ hovorí Ester Tomajková. Podotýka, že pacienti sú v porovnaní s prvou a druhou vlnou pandémie citeľne neprijemnejší a agresívnejší voči zdravotníkom, aj keď sa u niektorých nájdu i slová vďaky. ***„Je to samozrejme istá satisfakcia za našu prácu a vždy to poteší a povzbudí...“***

Spolužiačkinu skúsenosť potvrdzuje aj štvrtáčka Kristína Vargovčíková, ktorá sa počas prvej vlny prihlásila na výpomoc do Východoslovenského onkologického ústavu v Košiciach a pomáhala tam dva mesiace, v druhej vlne pracovala na triáži v Detskej fakultnej nemocnici Košice a na Gynekologicko-pôrodnickom oddelení v UNLP, kde vypomáha aj teraz, popri ďalšej práci vo Veľkokapacitnom odberovom mieste univerzitnej nemocnice na Ipel'skej ulici.

„Prácu v zdravotníctve počas pandémie vnímam ako psychicky náročnú, keďže prichádzam do kontaktu s veľkým množstvom ľudí, ktorí nielenže nedôverujú vakcínam, ale často neveria ani faktu, že kovid existuje. Niektorí ľudia na nás neraz vykrikujú, že si hrozbu vírusu vymýšľame a či sa nemôžeme iba tváriť, že im robíme ten výter... Na druhej strane sú aj takí, čo sa poďakujú a poprajú pekný deň. Pre mňa je radosť hlavne práca s deťmi, a veľmi sa teším, keď ich presvedčím, že odber nie je nič hrozné a odchádzajú nakoniec s úsmevom,“ poznamenáva Kristína, podľa ktorej nie je ľahké skĺbiť prácu so školou, *„ale keď si predstavím, že by študenti nechodili vypomáhať do zdravotníckych zariadení a na mobilné odberové miesta – a že by všetku tú prácu museli vykonávať zdravotníci z nemocníc, ktorí už pracujú na hranici svojich možností – tak som rada, že viem ja a moji spolužiaci aspoň takto pomôcť počas tejto situácie.“*

Piatak Martin Fedor pracoval počas predošlých vln pandémie ako dobrovoľník pre Polikliniku Terasa pri triáži pacientov a na jednotke intenzívnej starostlivosti Kliniky úrazovej chirurgie v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice, ktorá sa pri nepriaznivej pandemickej situácii reprofilizuje na kovidové oddelenie anestéziológie a intenzívnej starostlivosti. Pomáhať druhým ho učí jeho viera a cíti povinnosť vrátiť iným to, čo sám dostal.

„Je prirodzené, že keď môžem zadarmo získať vzdelanie a vedomosti, ktoré potrebujú druhí, tak im to rád takto vrátim. To bol pre mňa aj dôvod, prečo som išiel študovať medicínu – aby som mohol pomáhať iným. A teraz mám skvelú príležitosť uskutočniť to aj s čiastkovými poznatkami študenta pri práci ošetrovateľa na kovidovom oddelení. Prirodzene, práca na kovidovom OAIM je náročná po všetkých stránkach a keď po noci prebdení v službe a prepotení v skafandri idete ráno do školy, učíte sa na skúšky a pomedzi to riešite zdravotné problémy svojich blízkych, nie je to jednoduché.“

No stále mi príde to, čo robím, málo, keď vidím svojich kolegov v práci, či brata – lekára, na aký výkon idú... Najťažší zo všetkého je pohľad na slzy kolegov, ktorých som považoval za neoblomných - z ktorých niektorí sami ledva prežili, keď sa nakazili kovidom, alebo nemali oddych takmer dva roky a naozaj melú z posledného, zatiaľ si ich mnohí laici nepekne osočujú, keď ako lekári šíria pravdivé informácie. Je veľmi nepríjemné, že som sa stal svedkom toho, ako niektorí lekári a sestry stratili aj posledný kúsok citu a práca je pre nich už len mechanická povinnosť. Preto sa veľmi teším každej ústretovosti u širokej verejnosti, napríklad poriadne nasadenému respirátoru namiesto rúška pod nosom, čo prispieva k zvládnutiu situácie,“ konštatuje Martin.

Na kovidovom pracovisku OAIM, reprofelizovanom z traumatologickej JIS-ky pracuje aj ďalší študent, piatak Peter Orémus, ktorý taktiež na začiatku pandémie pomáhal na Poliklinike Terasa pri triáži pacientov, a neskôr pravidelne pri testovaní.

„Pár mesiacov od môjho nástupu za ošetrovateľa na JIS-Ku prišla pandémia a my sme boli hodení do divokej vody bez prípravného kurzu... Aj keď je to psychicky aj fyzicky vyčerpávajúce, pomáham tak ako mnohí iní medici, pretože cítim potrebu aj povinnosť byť nápomocný v zdravotníctve v takomto ťažkom a vyčerpávajúcom období, aké prevláda aj na Slovensku už dlhé mesiace. Myslím, že študenti sa pri takomto kontakte s praxou a realitou môžu aj ako pomocní pracovníci veľa naučiť a získať veľké skúsenosti. Potrebné je však dbať na psychohygienu, keďže úmrtnosť na ‚are‘ je vysoká a človek sa so smrťou a vlastnou bezradnosťou nevyrovná ľahko. Môžem povedať, že som tu prehodnotil svoj život a uvedomil si, aké je zdravie krehké a cenné,“ podotýka Peter, ktorý si nad tichými telami ľudí v umelom spánku, ktorí ležia kvôli COVID-u na umelej pľúcnej ventilácii, kladie vždy otázku, prečo sa nedali zaočkovať a vybrali si tú ťažšiu cestu – ale neodstáva na ňu odpoveď.

Študenti Lekárskej fakulty UPJŠ tiež robia pod hlavičkou Spolku medikov mesta Košice osvetu o ochorení COVID-19 na stredných školách a pomáhajú pod aj bezdomovcom a marginalizovaným skupinám.

Podľa piatačky Alexandry Dulákovej, ktorá v predošlých vlnách pandémie pomáhala pri triáži v Detskej fakultnej nemocnici a teraz je aktívna v projektoch Spolku medikov mesta Košice, predovšetkým v projekte „Homeless not hopeless“, v rámci ktorého medici poskytujú základnú zdravotnú starostlivosť a asistenciu bezdomovcom v rôznych útulniach, je ťažké jednoducho zodpovedať otázku, prečo medici popri ťažkom štúdiu pomáhajú rezortu zdravotníctva - pretože má na to každý tie svoje vlastné dôvody.

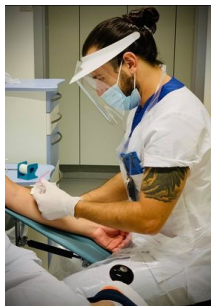

„Každého z nás k tomu priviedol iný životný príbeh, ale určite je v tom vnútorná potreba a ochota pomáhať ľuďom, aj uvedomovanie si aktuálneho stavu a vyťaženia zdravotníctva, čo nás priviedlo k takému postoju v danej situácii. Jednoducho sú študenti v nemocniciach potrební a preto podávajú svoju pomocnú ruku. Pomoc jedného takmer nevidieť, ale stovky študentov je už v systéme cítiť. Je to pre nás škola života, pri kontakte s pacientmi získavame nové skúsenosti a prípravu na budúce povolanie, takže je to iste užitočná skúsenosť aj pre nás, medicu. Samozrejme, že práca s ľuďmi so sebou prináša rôzne situácie, pozitívne, ale aj negatívne. Vďaka tejto príležitosti som mala možnosť bližšie nahliadnuť do zdravotníckeho systému, spoznať nových ľudí, priučiť sa od starších a skúsenejších kolegov a to nie len ako zdravotník, ale aj ako človek,“ hovorí Saša.

• Pomáhať by chceli aj zahraniční mediči, prekážkou je jazyková bariéra

Evidujeme aj záujem zo strany zahraničných študentov o pomoc slovenskému zdravotníctvu počas ich štúdia, avšak podmienkou tejto práce je veľmi dobrá znalosť slovenčiny, čo mnohí nezvládajú – aj keď nášmu jazyku neraz dobre rozumejú, sami ním plynulo nehovoria. O niektorých študentoch však vieme, napríklad tretiačka Hima Kachroo pochádzajúca z Indie pôsobí v spomínanom Intervenčnom tíme MZ SR, pričom jej v prípade jazykových problémov pomáhajú spolužiaci.

Iní zahraniční študenti pomáhajú v čase mimo semestra vo svojich domovských krajinách, napríklad Ali Adel pracoval celé leto vo Švédsku na covidovom oddelení.

„Bolo to celkom prirodzené rozhodnutie a rád by som pomáhal aj popri svojom štúdiu tu na Slovensku, keby mi to jazykové schopnosti dovolili. Štúdium medicíny ma veľmi naplňa, som hrdým študentom Lekárskej fakulty UPJŠ a milujem mesto Košice, preto by som bol veľmi rád užitočným aj tu, keby sa naskytla takáto príležitosť“, poznamenáva študent štvrtého ročníka všeobecného lekárstva na LF UPJŠ Ali Adel.

.....

Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

má vyše 70-ročnú históriu. Od svojho založenia v septembri 1948 pripravila na svoje budúce povolanie už vyše 15-tisíc úspešných absolventov. Na LF UPJŠ aktuálne študuje v dennej forme vyše tritisíc študentov v I. a II. stupni vysokoškolského štúdia, vrátane mnohých zahraničných študentov z vyše 50 krajín sveta.

Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach realizuje aj postgraduálne vzdelávanie - doktorandské štúdium a ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Popri pedagogickej činnosti vyvíja fakulta bohaté vedecko-výskumné aktivity v rámci rôznych národných a medzinárodných projektov.

UPJŠ v Košiciach sa aj vďaka vedeckej činnosti jej Lekárskej fakulty umiestnila v rankingu univerzít The Emerging Economies University Rankings 2021 na poprednej pozícii v rámci krajín V4 a získala 4. miesto za tromi českými univerzitami (Karlovou univerzitou, Univerzitou Palackého a Masarykovou univerzitou) a je najlepšou slovenskou univerzitou v tomto rebríčku z pohľadu úspešnosti univerzít vo vede a výskume.

Viac na: <https://www.upjs.sk/lekarska-fakulta/>

Tlačová správa bude je archivovaná na: <https://www.upjs.sk/lekarska-fakulta/informacie-pre-verejnost-a-media/tlacove-spravy/>

RNDr. Jaroslava Oravcová, PhD.
PR manažérka